

Şeftalilerde Don Sonrası Ne Yapılmalıdır?

- Zarar tespiti ve izleme yapılmalıdır.
- Çiçekler ve genç meyveler açılarak embriyo rengi kontrol edilir. Koyu kahverengi veya siyah renk embriyo ölümü gösterir.
- Zarar görmüş dallar budanmalı, zarar tam gözlemlendikten sonra gecikmeli yapılmalıdır.
- Ağaçlar stresle başa çıkabilmesi için Bitki gelişimini destekleyen dengeleyici biyostimülanlar (aminoasitler, deniş yosunu vb.) ve bitki büyüme düzenleyiciler kullanılabilir.
- Dokular, fungal ve bakteriyel hastalıklara karşı daha hassas olacağından bakırlı ve sistemik fungusit uygulamaları ile koruma sağlanmalıdır.
- Kök bölgesini destekleyici mikrobiyal ve/veya fosfor içerikli kompoze gübreler kullanılabilir.
- İz element ve Kalsiyum gübrelemesi dokuların dayanıklılığını artırmak için kullanılabilir.
- Gelecek yılın sürgünleri için gübreleme programında fosfor ve azota daha çok yer vermelidir.

MEYVECİLİK ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Tel : 0 (246) 313 24 20
Faks : 0 (246) 313 24 25
marem@tarimorman.gov.tr

© 2025 TAGEM

T.C

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

**Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel
Müdürlüğü**

Meyvecilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

Eğirdir/ISPARTA

2025

ŞEFTALİLERDE DON ZARARI

➤ Şeftali, erken çiçek açması sebebiyle özellikle ilkbahar geç donlarından çok çabuk etkilenen bir türdür. Bu nedenle şeftali yetiştiriciliğinin kısıtlanmasında en önemli etkenlerden biri bölgede ilkbahar geç don riskinin olmasıdır. Özellikle ilkbahar geç donları sonucu şeftalide önemli ürün kayıpları meydana gelmektedir.

➤ Şeftalilerde, don zararının şiddeti; bitkinin fenolojik dönemi, donun süresi ve şiddeti, meyve çeşidi ile ağacın genel sağlığı gibi birçok faktöre bağlı olarak değişmektedir. Hatta bahçe yönetiminin dahi düşük sıcaklığın zararını azaltabileceği, yüksekten taçlandırılan ağaçların 1-2°C sıcaklık artışına sebep olacağı araştırmacılar tarafından bildirilmiştir.

➤ Şeftali ağaçları için don zararının kritik olduğu dönem, genellikle kış sonu- ilkbahar başı yani tomurcuk kabarması ile meyve bağlama arasında geçen fenolojik dönemdir. Kapalı tomurcuklar için -9.44° ile -3.89°C,

- açmış çiçekler için -6.11°C ile -3.33°C,
- tam çiçeklenme için -4.44°C ile -2.78°C ve çiçeklenme sonu için -3.89° ile -2.22°C olduğu bildirilmektedir.

	Çiçeklenme sonu	-2.2	-3.8
	Tam Çiçeklenme	-2.7	-4.4
	İlk Çiçeklenme	-3.3	-6.1
	Pembe tomurcuk	-3.8	-9.4
	Kırmızı Kaliks	-5	-12.7
	Gözlerin Patlaması	-6.1	-15
	Gözlerin kabarması	-7.7 °C	-17.2
	% 10 Ölüml		% 90 Ölüml

➤ Bahçe tesisinde, diğer meyve türlerinde de olduğu gibi geç çiçeklenen çeşitler tercih edilmeli, tepelik ve hava sirkülasyonu iyi olan alanlar dikkate alınmalı, mikroklima analizi ile riskli alanlar önceden belirlenmelidir.

➤ Don riskini azaltıcı bahçe yönetimi tercih edilmeli, pasif/aktif koruma yöntemleri planlanmalı ve tarımsal sigorta (TARSİM) ile hasarların fiziksel ve ekonomik kayıplarının giderilmesi sağlanmalıdır.

